

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Lucae Pinelli Societatis Jesu Theologi, De
Perfectione Religiosa, Et Obligatione, Qvam Qvisque
Religiosus ad eam consequendam habet. Libri Quatvor**

Pinelli, Luca

Mogvntiae, 1604

III. De caritate religiosi versus proximum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46699](#)

me ames , si nomine meo nullum incōfī-
dum vis pati, nullū adire periculum ? Qui a-
mat ex corde, non dubitat pro eo quē amat
mortem oppetere. Qua ratione potes affir-
mare te amare me, si in obseruādis meis mā-
datis tantam sentis difficultatem, tamq; ne-
gligens es , vt videaris ea non obseruare nisi
coactus ? Amor morā non fert , nec fastidio
afficitur, sed suīa alacritate præstat volun-
tatem amati. Quomodo fieri potest, vt me
ames tota anima tua , cum tantoperē ad-
dictus sis propriæ existimationi , aliisq; re-
culis parum cum mea voluntate congruen-
tibus ? Qui alium amat præter me , & non
propter me : aut non amat me , sicut debe-
ret. Quomodo assicerē potes te me amare,
si neque ames, neque honores pro dignita-
te Superiores, qui vices meas obeunt : cum
perspicuē declararim omnem honorem vel
contemptum qui illis fit , fieri mihi ? Verus
amator nō est, qui non se cōformat amato.

De caritate religiosi versus proximum.

CAPUT III.

FILI, reperies in mundo nonnullos, qui
nullum honorē sibi cupiant deferri. re-
peries qui dignitates respuant. reperies, qui
dona, fauores & oblationes aliorū non reci-
piant.

piant at non reperies, qui nolit ab aliis diligi, maximè amore honesto & recto, qui, cū nec suspicionē, nec fastidium ullū ingerat amato, naturaliter placere solet. Multi amāt proximū, sed amare nesciunt, & ideo eorum amor nonnunquā est infructuosus, vel etiā noxious. Ego mandatum dedi de diligendo proximo, modumq; illū diligendi exposui. Si ames proximū, quoniā est tuus cognatus, vel amicus, aut quia est eiusdem tecū nationis, nihil agis. Non est hæc caritas in cælum saliens, sed amor naturalis permanēs in terra, communis nobis cū gentilibus & barbaris. Si verò ames eum propter lucrū vel comodū, quod ab illo recipis, vel speras, amas te ipsum, & non proximum. Qui amor dicitur concupiscentiæ, nec diutiū durat, quā utilitas inde sperata. Diligere proximū commodi sui causa, caritas non est, sed mercatura. Caritas verè efficit, ut proximus diligatur, quia ad meam similitudinē conditus est, & capax est beatitudinis æternæ. Caritas vera ordinat, ut proximus ametur propter Deū, & in Deo. Et qui hoc modo amat, amat omnes, æquè pauperes, ac diuites, nobiles & ignobiles, omnes complectitur, & vitam æternam eis precatur. Amat æquè aduersitatis ac prosperitatis tempore. Qui enim à dile-

T 2

dile-

dilectione proximi cessat tempore necessitatis, declarat se eum non dilexisse propter me. Hæc omnia sic intellexi, quando mandauit proximum diligi sicut scipsum, hoc est, ut ei optares, quæ tibi optas. Et sicut teipsum amare debes in Deo, & propter Deum parendo eius legi in terra, ut postea fruariis præmio in cælo: sic amare debes tuum proximum, ut eiusdem beatitudinis tecum pacem. O si religiosi in amando proximo hæc seruarent, non cernerentur in religiis & Ecclesiis tot partialitates. Non nulli amantur præcipue, quia docti sunt vel beneuoli. alij, quia diuites & gratirosi. alij, quia nebiles: qui verò tales non sunt, respuntur. O fraudem. Quid commune caritati cum eruditione & opibus? atque si quis non est aut opulentus, aut eruditus, aut venusto habitu diligi non debeat. Caritas in primis in me respicit, & ideo omnes diligit in me. Verum, est & alia magis deploranda miseria; quod quidam ideo diligunt alios, quia eandem cum illis habeant naturæ & sanguinis complexionem. Non est hæc caritas, sed carnalis affectio veræ caritatis inimica. Caritas multo laxius se effundit: extendit siquidem se ad omnes, quoniam oës ad gloriam æternâ con diti sunt, & omnes

meo

meo sanguine redempti Fili, noli te in periculum coniicere, & tibi nocendi, & me offendendi, & idcirco ne attendas ad complexionem, & inclinationem sanguinis; si seclus feceris sub specie caritatis fouebis sensualitatem, quæ breui tempore te in errorem perducet, illaq; te, non tu illam, in loca auia pertrahet.

Et si tota lex Euangelica mea sit, quia eam tuli, tamen præceptum de diligendo proximo sigillatim appellaui meum, vti intelligeres, quam grata mihi sit syncera proximi dilectio. Volui quoque caritatem esse symbolum quo cognoscerentur mei discipuli, sic prorsus, vt è mea schola non sit, nec ex meis ouibus, qui non diligit proximum, sicut suipsum. Caritas etiam est signum amoris, quò quis me prosequitur. Falleris fili, si non diligendo proximum putas te posse diligere me. Qui non diligit, quem videt (ait meus dilectus Ioannes) quomodo diliget, quem non videt? Verum quidem est amorem in Deum creatorem esse primum, ex quo oriatur amor proximi: sed verum quoque est amorem creatoris foueri amore proximi: vnde hoc deficiente; necesse est & illum deficere.

I. 104. 4.

MULTI arbitratur se esse meos amicos,

T 3 & non

& non sunt, propter odium, & prauam volūtatem qua affecti sunt erga proximum. Nō sum amicus duri cordis & peruersi. Non amare, ferocis animi signum est: odiſſe verò impij & crudelis. Ama, si vis amari. & ama omnes, si vis me esse tecum: quia si vel vñ à te excludas, tuaque caritate, me quoque è tuo corde excludes. Si tu, cum sis religioſus, quempiam diligere nolis, quod tere aliquia offendit, quod discrimin erit inter te & secularem fortè caſtra ſectantem? Non ita fecēre mei discipuli, qui nec odio proſequebantur, nec villo verbo lædebant eos à quibus iniuria affecti fuerant, ſed exultabant toto pectore, ſi quando occaſionem aliquid patiendi pro nominis mei gloria haberent.

Quo maiori exemplo incitari potes ad diligendum proximum, quā in Patris mei cæleſtis, qui etiam ſi creberim è toto mūdo fuifſet ſumma affectus iniuria, tamē tanzoperè eum dilexit, ut vñigenitum filiū ſuū pro eo dederit? Et ego homo factus, quid non egi pro proximis? totam vitam meam in eorum ſalutem impendi. Dum vixi, fui eorum dux & ſocius. Utq; eis demonstrarem viam rectam in cælum, nullis laboribus percidi. Adhac in humeros meos omnia eorū debita

debita iustitiæ diuinæ obnoxia reieci, pro quibus in cruce moriens abundè satisfecit. Neque hic finis fuit singularis mei in proximum amoris. Nam ex præsentí vita migraturus ad patrem cœlestē, me ipsum reliqui in altaris Sacramento, tū ut cibus hominis essem, tum ut arctissimè illi me coniungerē, & semper cum illo essem. Atque etiam ut eius virtute corroboratus aliquando excelsum conscenderet montem, in quo illis bonis in æternū perfueretur, ad quæ condit⁹ fuerat.

Ex his quisque aestimet, an religiosi, qui in uitati sunt, ut sint in star Patris cœlestis, perfecti, qui que professionem faciunt me, suum magistrum, imitandi, debeant operibus ipsis diligere proximos, eisq; subuenire quacunq; re possunt. Expendatur, num digni sint amari à me illi religiosi, qui nulla solicitudine diligendorum proximorum tanguntur, vel certè ob incommoda exigua quæ metuunt, negligunt opem ferre iis qui eorum operam implorant. Examinetur, an iniuriæ ipsis illatæ, aut damna facta, idonea causa sint, eos non diligendi vel iuuandi, cum ego longè atrociores percessus sim injurias, & tamen ideo amore meum non subtraxi, immò vitam pro eoru salute profudi. Religioso qui grauiter fert illatas iniurias,

T 4

& ideo

& ideo non vult benè facere proximo, omne lucrum spirituale conuertitur in damnum. Iniuria siquidem noxia est inferenti, illi autem cui infertur, si patienter eam toleret, salutaris. Si ergo iniuria religioso ansam præbet cumulandi meriti, non habet certè quod magnoperè succenseat eam inferentii. Ego nunquam huiusmodi doctrinam traxi, nunquam exemplum eius rei dedi, sed perpetuo docui bonum pro malo reddendum.

FILI, recordare te tuosque proximos omnes originem trahere ab uno parente nempè Adamo, ac proinde esse obligatos, ut vos mutuo tanquam fratres diligatis. *1. Cor. 6.* Reuoca quoque in mentem Apostoli mei verba dicentis, vos esse mea membra, & ideo vigere debere inter nos amorem, qui vigeret inter unius corporis membra. Vnde clare poteris cognoscere, an verè diligas proximum, & quantum. Qui parui facit, aut contemnit proximum, quantumuis se inferiorem, veram caritatem non habet. Nunquam vel caput vel oculi, quæ sunt membra nobiliora hominis, contemnunt pedes, licet membra inferiora & ignobilia. Qui contristatur de proximi bono, aut lætatur de malo, indicat se cum non diligere, quia unum membrum

brum compatitur vel congaudet alteri. Caritas tam bonum, quam malum proximi reputat sibi quasi proprium. Qui per inuidiam vel extenuat, vel traducit acta proximi, nequaquam eum diligit. Nunquam visum est, ut pedes laderent manus. Qui non opitulatur proximo quantum potest, caritatē non habet. Nunquam oculi negant aliis membris officium videndi. Vera caritas licet læsa, non indignatur, non molitur vindictam, sed proximo succurrit, & lapsus eius excusat.

De gratitudine religiosi erga Deum propter beneficia ab eo recepta.

CAPUT IV.

Dic Fili, quis pater, quæcumque mater tantum unquam præstiterit liberis suis, quantum ego præstidi religiosis? Et quis filius tantum à progenitoribus suis accepit, quantum religiosi à me Creatore suo & Domino? Beneficia non amittunt beneficiorum nomen, quod sint multis communia, nec obligatio eorum vel imminuitur, vel cessat, eò quod multi eorum participes fiant. Ego te creavi, teque feci ad imaginem meam. Quod si, ut conuenit, expenderes,

T 5

res,